

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ

A. Να μεταφράσετε στο τετράδιο σας τα παρακάτω αποσπασματα:

Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum ēmit. Id exemplum sutōrem quendam incitavit, ut corvum docēret parem salutatiōnem. Diu operam frustra impendēbat; quotiescumque avis non respondēbat, sutor dicere solēbat «Oleum et operam perdidī». Tandem corvus salutatiōnem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audītā salutatiōne Caesar dixit «Domi satis salutatiōnum talium audio».

Ut enim leges omnium salūtem singulōrum salūti antepōnunt, sic vir bonus et sapiens et legibus parens consūlit utilitāti omnium plus quam unīus alicuius aut suae. Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor cōmmūnis utilitatis, aut cōmmūnis salūtis desertor propter suam utilitātem et salūtem. Ex quo fit, ut laudandus is sit, qui pro re publicā cadat, quod decet cariōrem nobis esse patriam quam nosmet ipsos.

Μονάδες 40

B. Παρατηρήσεις

1.a. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ουδιαστικά και επίθετα:

milibus

: γενική πληθυντικού αριθμού

sestertium

: αιτιατική στον ίδιο αριθμό

parem

: ονομαστική και αφαιρετική ενικού αριθμού

avis

: αφαιρετική ενικού αριθμού

utilitati

: γενική πληθυντικού αριθμού

communis

: κλητική πληθυντικού αριθμού
στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 9

1. β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω αντωνυμίες:

quendam	: ονομαστική ενικού στο ουδέτερο γένος
talium	: αιτιατική πληθυντικού στο ίδιο γένος
unius alicuius	: γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος
suae	: τον ίδιο τύπο του β' προσώπου στον άλλο αριθμό
nosmet	: τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

Μονάδες 6

2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο).

doceret	: τον ίδιο τύπο στην ενεργητική περιφραστική συζυγία
impendebat	: δοτική γερουνδίου
solebat	: β' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου
didicit	: γ' ενικό πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού
attulit	: β' ενικό πρόσωπο υποτακτικής παρατατικού της παθητικής φωνής
anteponunt	: τον ίδιο τύπο στην παθητική περιφραστική συζυγία
consulit	: μετοχή μελλοντα στην ονομαστική πληθυντικού
fit	: προστακτική ενεστώτα και στις δύο φωνές
laudandus sit	: β' πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής παρακειμένου στην ίδια φωνή
cadat	: απαρέμφατο μελλοντα στην ίδια φωνή

Μονάδες 11

2. β. Να γράψετε τους αντίστοιχους τύπους των άλλων βαθμών.

Θετικός	Συγκριτικός	Υπερθετικός
diu		
satis		
	plus	
	magis	

Μονάδες 2

- 2. γ. cupidus** : Να κλίνετε το συγκριτικό του ουδετέρου στον ενικό αριθμό
bonus : Να κλίνετε το συγκριτικό του θηλυκού στον πληθυντικό αριθμό

Μονάδες 2

- 3. α. ut enim leges omnium salutem singulorum saluti anteponunt
 ut laudandus is sit
 qui pro re publica cadat**

Να αναγνωρίσετε το είδος των παραπάνω προτάσεων και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς τους.

Μονάδες 6

- 3. β. vituperandus est proditor:**

Να αντικαταστήσετε τον τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας με τον αντίστοιχο τύπο του **debeo + απαρέμφατο** (μετατροπή παθητικής σύνταξης σε ενεργητική), (να εννοήσετε ως δοτική ποιητικού αιτίου το nobis).

Μονάδες 3

- 3. γ. audita salutatione (με τον ιστορικό **cum**), parens :**

Να μετατρέψετε τις μετοχές στις αντιστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις.

Μονάδες 4

- 3. δ. Caesaris multum interfuit corvum emere :**

Να αντικαταστήσετε το τελικό απαρέμφατο από δευτερεύουσα ουσιαστική πρόταση.

Μονάδες 2

- 4. α. ut corvum doceret parem salutationem :**

Να μεταφέρετε τον πλάγιο λόγο σε ευθύ

Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit.

Με ρήμα εξάρτησης: **Scriptor narrat...** να μεταφέρετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο

Μονάδες 6

4. β. quotiescumque avis non respondebat:

Να μετατρέψετε την παραπάνω πρόταση σε μετοχική (σύμπτυξη λόγου)

Μονάδες 2

4. γ. quam nosmet:

Να εκφράσετε τον β' όρο σύγκρισης με τον άλλο τρόπο

Μονάδες 2

4. δ. Να μεταφέρετε στο τετράδιο σας την παρακάτω ἀσκητική και να συμπληρώσετε τα κενά, ώστε να φαίνεται ο συντακτικός ρόλος της κάθε λέξης:

milibus	:	είναι.....	.....ότο.....
cupidus	:	είναι.....	.....ότο.....
pecuniae	:	είναι.....	.....στο.....
salutationum	:	είναι.....	.....στο.....
singulorum	:	είναι.....	.....στο.....
legibus	:	είναι.....	.....στο.....
utilitati	:	είναι.....	.....στο.....
nobis	:	είναι.....	.....στο.....

Μονάδες 5

